

Spotlight

Een onderwerp telkens beknopt uitgelicht

Dit keer,

Het Corona-Ouderschapsverlof

Inleiding

Het jaar 2020 laat zich kenmerken door de impact van het coronavirus COVID-19. Om oververzadiging van de opvangcapaciteit van de zorgsector te vermijden werden verregaande sanitaire maatregelen ingevoerd, voornamelijk vanaf de tweede helft van de maand maart bij de ingang van de zgn. lockdown-maatregelen. Eén van de vele gevolgen van de sanitaire maatregelen betrof de organisatie van kinderopvang bij werkende ouders in het geval van sluiting van school of kinderonthaal. Om hieraan tegemoet te komen, konden werkende ouders onder bepaalde voorwaarden beroep doen op het Corona-Ouderschapsverlof (KB van 13.05.2020 en van 26.06.2020).

Het Corona-Ouderschapsverlof was van toepassing van de maand mei t.e.m. september. Het betrof een nieuw verlofstelsel dat naast het gewone ouderschapsverlof bleef bestaan. Het Corona-ouderschapsverlof kon soepeler worden opgenomen (m.n. als aaneensluitende periode, per maand, per week of als combinatie van maanden en weken) en gaf recht op een hogere uitkering (m.n. +25%; in het geval van alleenwonende ouders of ouders van kinderen met een handicap + 50% - behoudens uitzonderingen). Bovendien werd de duurtijd van het Corona-ouderschapsverlof niet afgetrokken van de maximumduur van het gewone ouderschapsverlof. Daartegenover stond dat de onderbreking met 1/10 van de werktijd i.t.t. het gewone ouderschapsverlof niet tot de mogelijkheden behoorde. Vanaf de maand juli was ook de voltijdse onderbreking mogelijk, maar slechts voor alleenwonende ouders en ouders van kinderen met een handicap.

Deze publicatie beoogt een algemeen overzicht te bieden van de mate waarin gebruik werd gemaakt van dit Corona-ouderschapsverlof. De gegevens betreffen indieningsmaanden mei t.e.m. oktober 2020¹, dus één maand na het uitdoven van het stelsel. Het eerste deel biedt een overzicht van de impact van dit tijdelijke stelsel op de algemene evolutie van de onderbrekingsstelsels. In het tweede deel wordt onderzocht in welke mate het Corona-Ouderschapsverlof al dan niet een ander publiek aansprak dan het gewone ouderschapsverlof. In een laatste deel wordt ten slotte kort het profiel geschetst van de gebruikers van het Corona-Ouderschapsverlof.

¹ Dit impliceert dat de gegevens m.b.t. de betalingen die hiervoor nog worden uitgevoerd in de maanden november en december niet in deze publicatie zijn opgenomen. De impact van deze achterstallige betalingen blijft in principe echter beperkt.

De evolutie in referentemaanden is grotendeels parallel aan die in indieningsmaanden. Wel dient men bij de interpretatie van de evolutie rekening te houden met de laattijdige beschikbaarheid van de desbetreffende KB's.

De aantallen van deze publicatie zijn niet representatief voor de stijging in werklust voor de RVA die de maatregel met zich meebracht: in totaal werden voor het Corona-Ouderschapsverlof ca. 188.000 aanvragen behandeld. Dit hoge aantal laat zich verklaren door de aanvragen tot verlenging en de mogelijkheid om het verlof te nemen in opeenvolgende kortere periodes.

1 Evolutie van het Corona-Ouderschapsverlof

Het Corona-Ouderschapsverlof genoot een behoorlijke populariteit (tabel 1). Het kende zijn piek in de maand juni met 68.992 fysieke eenheden, d.i. circa 1/4 van het totale aantal betalingen voor onderbrekingsstelsels. Desondanks bleef ook het beroep op het gewone ouderschapsverlof aanzienlijk: met uitzondering van de maand juni kende het gewone ouderschapsverlof steeds een hoger aantal fysieke eenheden dan het Corona-Ouderschapsverlof.

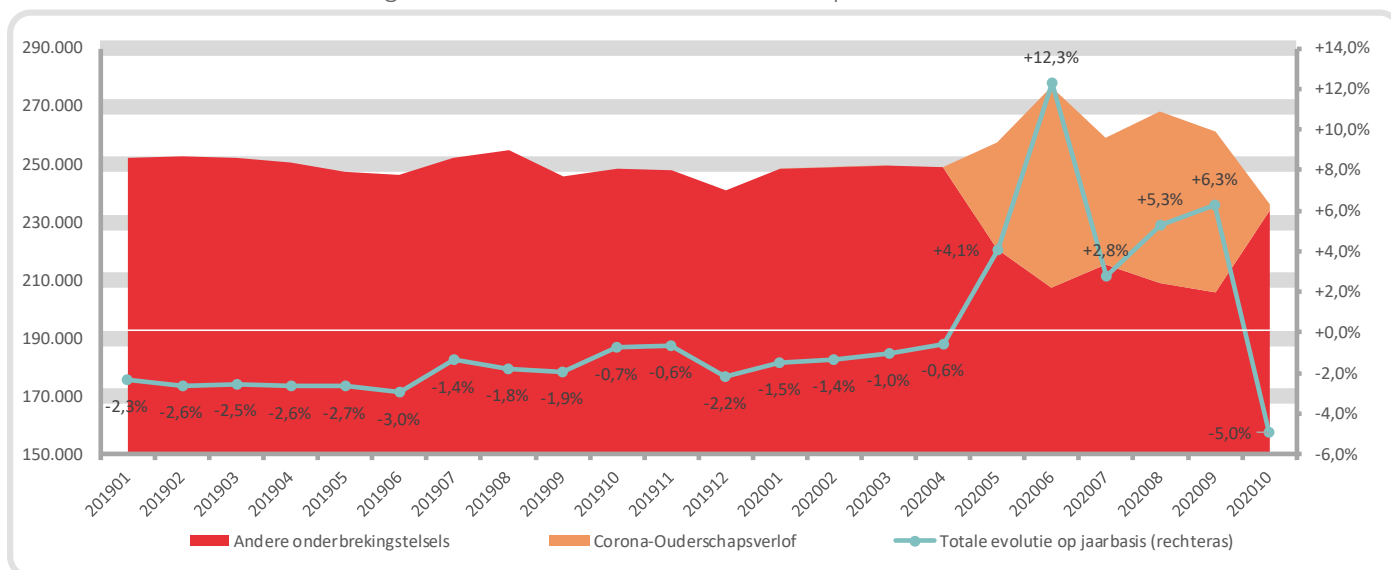
Wanneer we de evolutie van de verhouding tussen Corona-Ouderschapsverlof en de andere onderbrekingsstelsels visualiseren aan de hand van een stapelgrafiek (grafiek 1), zien we hoe de periode mei-september zich laat kenmerken door:

- Atypische stijgingen van het totale aantal onderbrekingsstelsels op jaarbasis (+12,3% op de piek in juni), ondanks de algemeen dalende tendens die al sinds vele maanden te zien viel.
- Desondanks een daling van de gewone onderbrekingsstelsels ten voordele van het Corona-Ouderschapsverlof. Dit impliceert dat dit stelsel leidde tot een verschuiving uit en een aanvulling op de gewone onderbrekingsstelsels. De maand oktober kenmerkt zich dan weer door een opvallende daling op jaarbasis (-5,0%). Het gaat ten dele om een herneming van de tendens voorafgaand aan de periode met het Corona-Ouderschapsverlof.

Tabel 1
Evolutie van het de onderbrekingsstelsels o.i.v. het Corona-Ouderschapsverlof

	Gewoon ouderschapsverlof	Corona-Ouderschapsverlof	Tijdskrediet	Loopbaanonderbreking	Andere thematische verloven	Totaal
2020-01	73.851	-	102.311	50.911	21.678	248.751
2020-02	74.414	-	102.112	50.672	21.939	249.137
2020-03	76.072	-	101.614	50.051	22.061	249.798
2020-04	77.574	-	100.720	49.733	21.213	249.240
2020-05	59.359	36.678	94.369	47.738	19.278	257.422
2020-06	52.422	68.992	89.993	46.889	18.265	276.561
2020-07	64.239	44.136	89.696	46.263	14.994	259.328
2020-08	61.942	59.211	86.841	45.627	14.824	268.445
2020-09	55.498	55.458	86.926	44.297	19.144	261.323
2020-10	73.326	2.343	94.689	45.502	20.467	236.327
Gemiddelde (10 m)	66.870	26.682	94.927	47.768	19.386	255.633
2020-01	29,7%	-	41,1%	20,5%	8,7%	100%
2020-02	29,9%	-	41,0%	20,3%	8,8%	100%
2020-03	30,5%	-	40,7%	20,0%	8,8%	100%
2020-04	31,1%	-	40,4%	20,0%	8,5%	100%
2020-05	23,1%	14,2%	36,7%	18,5%	7,5%	100%
2020-06	19,0%	24,9%	32,5%	17,0%	6,6%	100%
2020-07	24,8%	17,0%	34,6%	17,8%	5,8%	100%
2020-08	23,1%	22,1%	32,3%	17,0%	5,5%	100%
2020-09	21,2%	21,2%	33,3%	17,0%	7,3%	100%
2020-10	31,0%	1,0%	40,1%	19,3%	8,7%	100%
Gemiddelde (10 m)	26,2%	10,4%	37,1%	18,7%	7,6%	100%

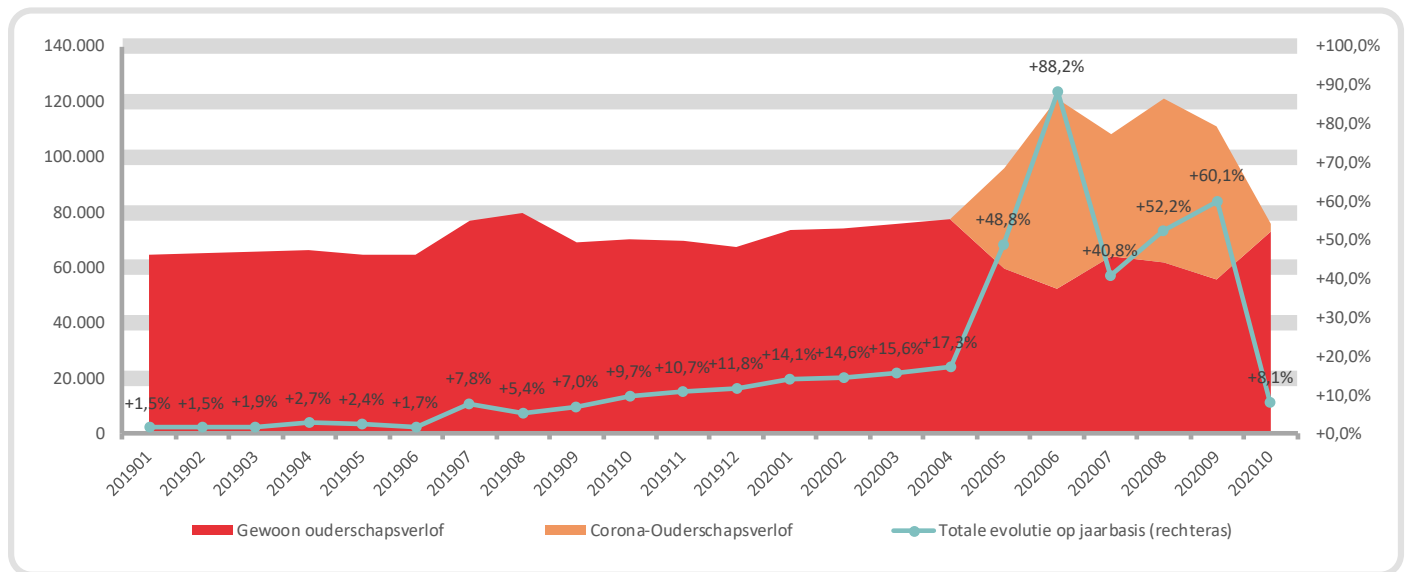
Grafiek 1
Evolutie van het de onderbrekingsstelsels o.i.v. het Corona-Ouderschapsverlof

In tegenstelling tot de algemene tendens voor onderbrekingsstelsels, kende het ouderschapsverlof al in de periode voorafgaand aan de coronacrisis een gestaag versnellende groei (grafiek 2). Die evolutie laat zich voor een groot deel verklaren door de invoer van de onderbreking met 1/10 van de werktijd, dat in de periode 2019-06 – 2020-04 tot ca. 3/4 bijdroeg tot de groei van het ouderschapsverlof. Logischerwijs kende de groeicurve in de periode met Corona-Ouderschapsverlof een aantal scherpe piekmomenten (+88,2% in juni). Ook in de maand oktober noteren we nog steeds een stijging op jaarbasis (+8,1%) van het ouderschapsverlof. Hoewel die stijging nog steeds aanzienlijk is, is ze wel lager dan de proporties die de groeicurve had aangenomen in de periode voorafgaand aan de invoer van het Corona-Ouderschapsverlof.

Tabel 2 sluit deze sectie ter informatie nog af met een overzicht van de uitbetaalde bedragen die overeenkomen met de geschetste evoluties. Voor het Corona-Ouderschapsverlof werd tot nu toe een bedrag uitbetaald van 70,65 miljoen EUR, d.i. 11,1% van het totale bedrag dat voor onderbrekingsstelsels werd uitbetaald in de eerste tien maanden van 2020. In het RVA-jaarverslag 2020 wordt deze berekening aangevuld met de bedragen voor de laatste twee maanden van het jaar.

Grafiek 2
Evolutie van het ouderschapsverlof o.i.v. het Corona-Ouderschapsverlof

Tabel 2
Uitbetaalde bedragen voor onderbrekingsstelsels (in duizend EUR)

	Gewoon ouderschapsverlof	Corona-Ouderschapsverlof	Tijdskrediet	Loopbaanonderbreking	Andere thematische verloven	Totaal
2020-01	14.889	-	27.354	10.745	6.636	59.624
2020-02	14.707	-	27.322	10.699	6.724	59.453
2020-03	15.471	-	27.830	10.772	6.947	61.020
2020-04	15.962	-	27.676	10.687	6.644	60.969
2020-05	12.257	7.911	26.075	10.227	6.166	62.637
2020-06	11.393	18.756	25.135	10.101	5.847	71.232
2020-07	16.651	11.550	24.996	9.973	4.599	67.770
2020-08	17.897	16.656	24.424	9.861	4.613	73.451
2020-09	11.256	14.460	24.247	9.550	6.172	65.684
2020-10	14.081	1.316	25.799	9.702	6.627	57.524
Totaal (10 m)	144.564	70.650	260.859	102.316	60.975	639.364
2020-01	25,0%	-	45,9%	18,0%	11,1%	100%
2020-02	24,7%	-	46,0%	18,0%	11,3%	100%
2020-03	25,4%	-	45,6%	17,7%	11,4%	100%
2020-04	26,2%	-	45,4%	17,5%	10,9%	100%
2020-05	19,6%	12,6%	41,6%	16,3%	9,8%	100%
2020-06	16,0%	26,3%	35,3%	14,2%	8,2%	100%
2020-07	24,6%	17,0%	36,9%	14,7%	6,8%	100%
2020-08	24,4%	22,7%	33,3%	13,4%	6,3%	100%
2020-09	17,1%	22,0%	36,9%	14,5%	9,4%	100%
2020-10	24,5%	2,3%	44,8%	16,9%	11,5%	100%
Totaal (10 m)	22,6%	11,1%	40,8%	16,0%	9,5%	100%

2 Vergelijking met het gewone ouderschapsverlof

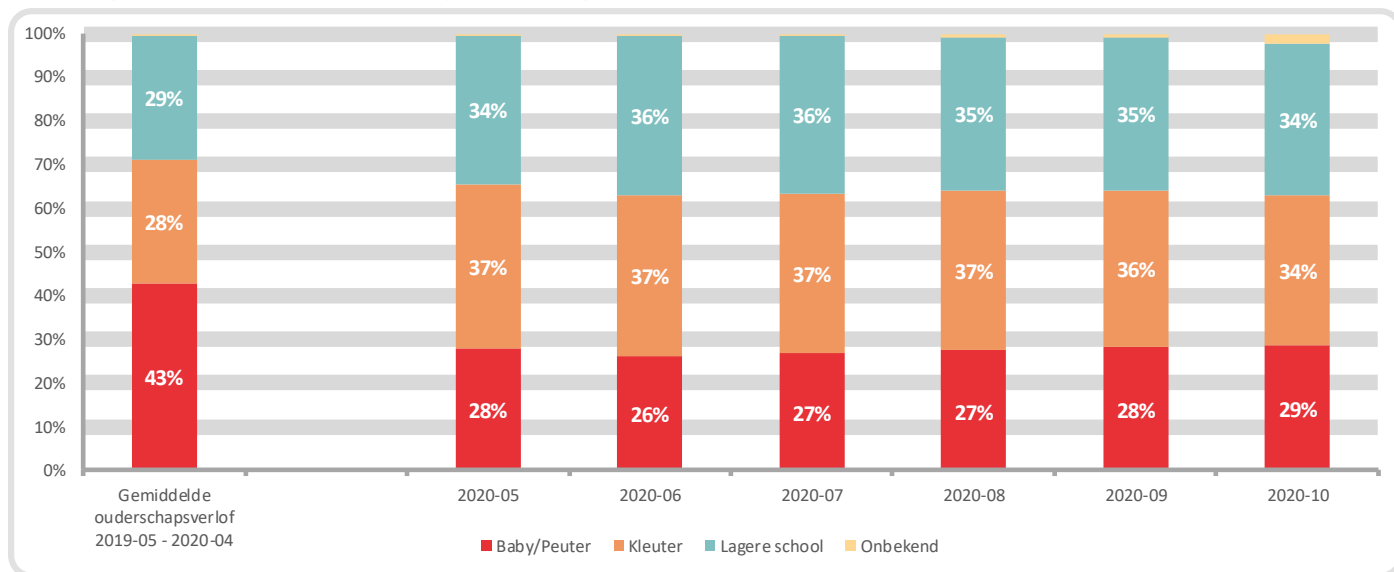
Aangezien het Corona-Ouderschapsverlof zoals gezien een sterke toename in het ouderschapsstelsel betroof, kan het interessant zijn te onderzoeken in welke mate het beroep erop verschilt van het beroep dat werd gedaan op het gewone ouderschapsverlof. Hiertoe vergelijken we in dit deel het Corona-Ouderschapsverlof met de gemiddelde observaties van het gewone ouderschapsverlof in de twaalf maanden voorafgaand aan de invoer van het Corona-ouderschapsverlof.

Wat betreft de leeftijd van het kind (grafiek 3), zien we op die manier dat het Corona-Ouderschapsverlof een grotere nood vervulde m.b.t. de opvang van kleuters en kinderen op lagere schoolleeftijd, waar het gewone ouderschapsverlof vaker wordt ingezet voor kinderen in hun allereerste levensjaren. Het aandeel verlof voor kleuters steeg daarbij het sterkst met bijna 10 procentpunt.

In het kielzog van de leeftijd van de kinderen, zien we hoe ook de leeftijd van de gebruikers toeneemt in het Corona-Ouderschapsverlof t.o.v. het gewone ouderschapsverlof (grafiek 4). Het gaat met name om een verschuiving van de leeftijdsklasse < 30 jaar naar de leeftijdsklasse van 40-49 jaar.

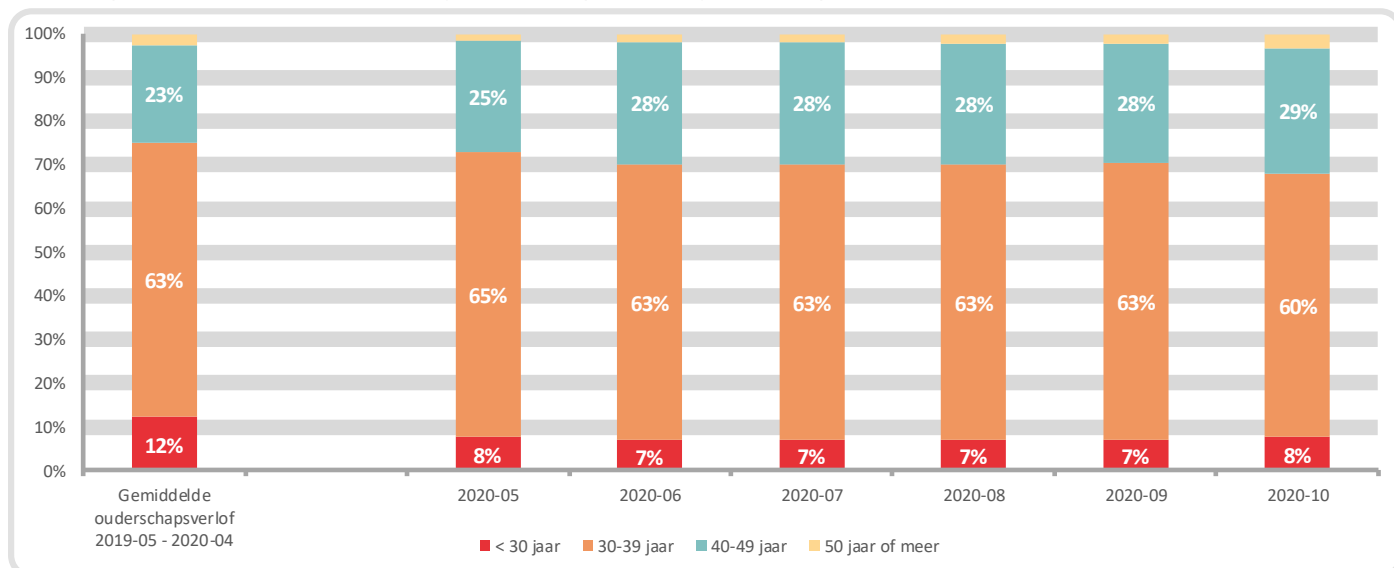
Grafiek 3

Verdeling van het Corona-Ouderschapsverlof volgens leeftijd van het kind

Grafiek 4

Verdeling van het Corona-Ouderschapsverlof volgens leeftijd van de gebruiker

Bekeken volgens gewest (grafiek 5) en geslacht (grafiek 6) zien we qua verhouding kleinere verschuivingen in het Corona-Ouderschapsverlof t.o.v. het gewone ouderschapsverlof. Het Vlaams Gewest, dat in de periode 2019-05 – 2020-04 ca. 2/3 van het beroep op ouderschapsverlof vertegenwoordigde, vergroot in het Corona-Ouderschapsverlof nog licht zijn aandeel naar 72% in de eerste maand (mei), wat dan weer terugzakt tot 69% in de laatste maand (september).

Volgens geslacht kent het Corona-Ouderschapsverlof in de eerste maand (mei) dezelfde verhouding als het gewone ouderschapsverlof, m.n. voor 2/3 vrouwen. In de tweede maand van het Corona-Ouderschapsverlof blijft die verhouding gelijk, maar daarna groeit dit aandeel vrouwen gestaag nog aan tot 3/4 in de maand september.

NB: De verhoudingen voor de maand oktober zijn enigszins afwijkend, maar daarbij moet er rekening mee worden gehouden dat die maand slechts een relatief klein aantal betalingen betreft die betrekking hebben op de voorgaande periode. Het toeval speelt bij deze resultaten dan ook een grotere rol.

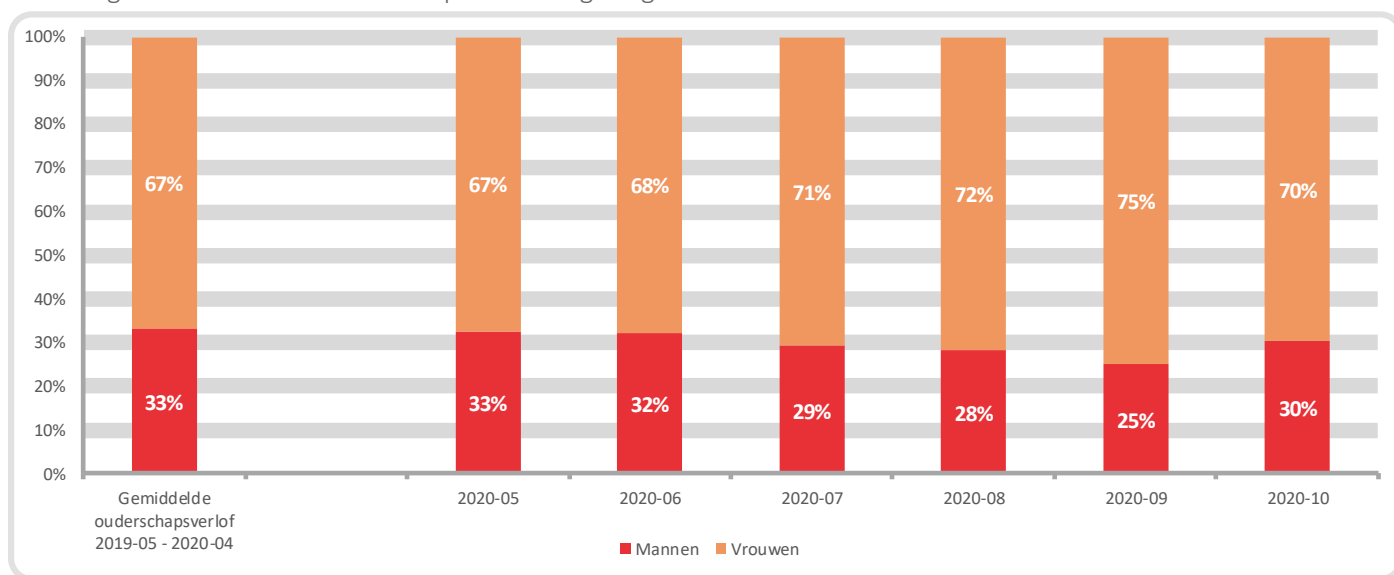
Grafiek 5

Verdeling van het Corona-Ouderschapsverlof volgens gewest

Grafiek 6

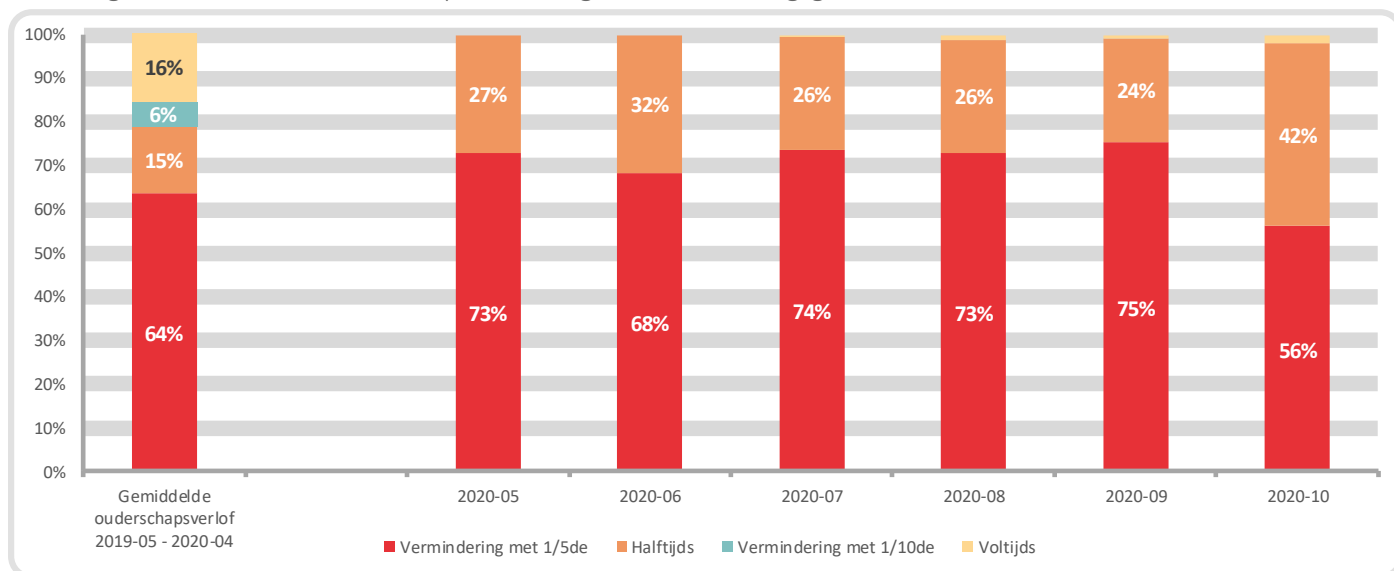
Verdeling van het Corona-Ouderschapsverlof volgens geslacht

Wanneer we ten slotte de verhouding bekijken volgens onderbrekingsgraad, zijn de resultaten logischerwijs in de eerste plaats beïnvloed door de onmogelijkheid om via het Corona-Ouderschapsverlof beroep te doen op een 1/10 onderbreking. Daarenboven was de toegang tot het voltijdse stelsel slechts beperkt mogelijk. Het aandeel van voltijdse en 1/10 onderbrekingen dat we gemiddeld kunnen zien in het gewone ouderschapsverlof, verschoof in iets hogere mate naar het halftijds dan naar het 1/5 stelsel. Dit is vooral zichtbaar in de piekmaand juni, wanneer het halftijds stelsel bijna 1/3 van het Corona-Ouderschapsverlof betrof.

Grafiek 7

Verdeling van het Corona-Ouderschapsverlof volgens onderbrekingsgraad

3

Kenmerken van de gebruikers van het Corona-Ouderschapsverlof

3.1

Algemene kenmerken

In de vorige delen van deze publicatie werd telkens gebruik gemaakt van gegevens in fysieke eenheden. Voor dit laatste onderdeel bekijken we daarentegen hoeveel verschillende personen in de loop van de gehele periode gebruik hebben gemaakt van het Corona-Ouderschapsverlof. De benadering in verschillende personen biedt twee voordelen waarop we in dit onderdeel willen ingaan:

- Eerder dan per maand uit te maken hoeveel beroep er wordt gedaan op het stelsel, kunnen we per gebruiker uitmaken hoeveel maanden ze er beroep op doen, m.a.w. de duur van de periodes Corona-Ouderschapsverlof.
- Via deze benadering kan per individu worden uitgemaakt in welke mate hij/zij al dan niet voorafgaand aan de periode Corona-Ouderschapsverlof al gebruik maakte van een onderbrekingsstelsel. Hiertoe bekijken wij per persoon een periode van zes maanden voorafgaand aan de eerste vastgestelde betaling Corona-Ouderschapsverlof.

Tabel 3 bevat een algemeen overzicht van die gegevens. In totaal telden wij in de maanden mei-oktober 95.748 verschillende personen die gebruik maakten van het Corona-Ouderschapsverlof. In de meeste gevallen (50.204 personen, d.i. 52,4%) ging het om een kortere periode van 1-2 maanden. In iets meer dan de helft van de gevallen ging het om nieuwe instromers zonder voorafgaand onderbrekingsstelsel. Iets meer dan 1/3 had voorafgaand al een ouderschapsverlof en meer dan 1/10 tijdskrediet.

Voorafgaand onderbreking namen een verlof van kortere duur. Degenen met een vorm van voorafgaand onderbreking zijn daarentegen oververtegenwoordigd in de duurklasse van 3 maanden of meer. Dit lijkt een logisch gevolg van het feit dat het stelsel in deze gevallen ook vaker tegemoetkomt aan een nood tot onderbreking die de gebruikers al voorafgaand aan het Corona-Ouderschapsverlof probeerden in te vullen.

Tabel 3
Het aantal gebruikers van het Corona-ouderschapsverlof volgens instroom en duur

		Geen ander stelsel	Ouderschaps- verlof	Tijdskrediet	Loopbaan- onderbreking	Ander thematisch verlof	Totaal
Abs.	1-2 maanden	31.576	13.854	3.495	677	602	50.204
	3 maanden of meer	17.701	18.599	7.427	1.135	682	45.544
	Totaal	49.277	32.453	10.922	1.812	1.284	95.748
%	1-2 maanden	62,9%	27,6%	7,0%	1,3%	1,2%	100%
	3 maanden of meer	38,9%	40,8%	16,3%	2,5%	1,5%	100%
	Totaal	51,5%	33,9%	11,4%	1,9%	1,3%	100%

Wanneer we alleen kijken naar die gebruikers die voorafgaand al een onderbreking hadden, zien we dat het merendeel waar mogelijk dezelfde onderbrekingsgraad behoudt: 96,0% van de gebruikers die voorafgaand een halftijdse onderbreking had, blijft halftijds onderbreken in het Corona-Ouderschapsverlof. Degenen die op voorhand onderbraken met 1/5 van de werktijd verschuiven in iets hogere mate naar een halftijdse onderbreking, maar 88,9% behoudt de onderbreking met 1/5. Vanuit de andere onderbrekingsgraden wordt iets vaker verschoven naar halftijdse dan naar 1/5 onderbreking, m.u.v. zij die onderbraken met 1/10 van de werktijd. Van die groep onderbreekt 84,1% in het Corona-Ouderschapsverlof de werktijd met 1/5.

Tabel 4

Het aantal gebruikers van het Corona-ouderschapsverlof ingestroomd uit andere onderbrekingsstelsels volgens onderbrekingsgraad

Voorafgaande onderbrekingsgraad	Onderbrekingsgraad Corona-Ouderschapsverlof				Voorafgaande onderbrekingsgraad	Onderbrekingsgraad Corona-Ouderschapsverlof			
	Vermindering met 1/5	Halftijds	Voltijds	Totaal		Vermindering met 1/5	Halftijds	Voltijds	Totaal
Halftijds	284	7.128	10	7.422	Halftijds	3,8%	96,0%	0,1%	100%
Vermindering met 1/5	30.527	3.794	27	34.348	Vermindering met 1/5	88,9%	11,0%	0,1%	100%
Voltijds	1.386	1.433	152	2.971	Voltijds	46,7%	48,2%	5,1%	100%
Vermindering met 1/10	1.376	256	5	1.637	Vermindering met 1/10	84,1%	15,6%	0,3%	100%
Andere	38	55	0	93	Andere	40,9%	59,1%	0,0%	100%
Totaal	33.611	12.666	194	46.471	Totaal	72,3%	27,3%	0,4%	100%

Ook na afloop van het Corona-Ouderschapsverlof konden de gebruikers beroep doen op manieren om tegemoet te komen aan de nood aan kinderopvang, m.n. via de bestaande vormen van tijdskrediet, loopbaanonderbreking of thematisch verlof en via de tijdelijke werkloosheid wegens overmacht voor de opvang van kinderen. Dit laatstgenoemde stelsel vervangt het Corona-Ouderschapsverlof, maar is sterker gericht op overmacht bij werknemers bij naleving van de quarantaineverplichtingen door hun kinderen bv. bij sluiting van scholen of crèches.

Van de 95.748 gebruikers van het Corona-Ouderschapsverlof deden in de periode september-november 41.095 personen (42,9%) beroep op een vorm van tijdskrediet, loopbaanonderbreking of thematisch verlof. Voor 28.326 personen (29,6%) gaat het om het gewone ouderschapsverlof, voor 10.212 (10,7%) om tijdskrediet. Dit is qua omvang dus vergelijkbaar met (zij het iets lager dan) de aantallen die voorafgaand aan het Corona-Ouderschapsverlof al van een onderbreking gebruik maakten.

Het aantal gebruikers van tijdelijke werkloosheid wegens overmacht voor de opvang van kinderen kan niet precies worden bepaald, omdat de reden van overmacht niet tot een dergelijk detailniveau statistisch exploiteerbaar is. In totaal deden 6.505 gebruikers van het Corona-Ouderschapsverlof (6,8%) in de periode september-november beroep op een vorm van tijdelijke werkloosheid. Daarvan werd voor 151 personen (0,2%) in de vrije commentaarzones een vermelding gemaakt van kinderopvang. Het aantal gebruikers van tijdelijke werkloosheid wegens overmacht voor de opvang van kinderen ligt in principe dan ook ergens tussen die twee aantallen in.

3.2

Focus: voorafgaand gebruik van het gewone ouderschapsverlof

Gezien het nauwe verwantschap tussen het gewone en het Corona-Ouderschapsverlof lijkt het zinnig het gebruik van het gewone ouderschapsverlof voorafgaand aan het Corona-Ouderschapsverlof nader te analyseren. Zoals vermeld in deel 2 van deze publicatie, wordt het gewone ouderschapsverlof voornamelijk opgenomen voor kinderen in de eerste levensjaren. In die zin valt op dat het Corona-Ouderschapsverlof voor kinderen van die lage leeftijd sterk oververtegenwoordigd is (+10,3 procentpunt boven het gemiddelde) bij de groep die in de zes maanden voorafgaand aan dit verlof ook al van gewoon ouderschapsverlof gebruik maakte (tabel 5). In de meeste gevallen behouden de personen in kwestie ook hun bestaande onderbrekingsgraad (tabel 6).

De personen met andere onderbrekingsvormen in de zes voorafgaande maanden kennen een oververtegenwoordiging bij het Corona-Ouderschapsverlof voor kinderen van de kleuterleeftijd (+11,3 procentpunt boven het gemiddelde; tabel 5). Dit lijkt ook aan te sluiten bij de vaststelling uit eerder onderzoek² dat andere onderbrekingsvormen in het kader van opvoeding van kinderen vaak volgen op het gewone ouderschapsverlof. Logischerwijs ligt de gemiddelde leeftijd van zowel de kinderen als de gebruikers er dan ook hoger.

Bij de groep die in de zes voorafgaande maanden van geen ander onderbrekingsstelsel gebruik maakte, is het verlof voor kinderen van lagere schoolleeftijd dan weer oververtegenwoordigd (+6,2 procentpunt boven het gemiddelde; tabel 5).

Tabel 5

Het aantal gebruikers van het Corona-ouderschapsverlof volgens voorafgaande onderbreking en leeftijd van het kind

	Baby/Peuter	Kleuter	Lagere school	Onbekend	Totaal
Geen ander stelsel	11.389	16.507	20.981	400	49.277
Andere onderbrekingsvorm	2.476	6.608	4.784	150	14.018
Ouderschapsverlof	12.129	11.185	9.062	77	32.453
Totaal	25.994	34.300	34.827	627	95.748

	Baby/Peuter	Kleuter	Lagere school	Onbekend	Totaal
Geen ander stelsel	23,1%	33,5%	42,6%	0,8%	100%
Andere onderbrekingsvorm	17,7%	47,1%	34,1%	1,1%	100%
Ouderschapsverlof	37,4%	34,5%	27,9%	0,2%	100%
Totaal	27,1%	35,8%	36,4%	0,7%	100%

Tabel 6

Het aantal gebruikers van het Corona-ouderschapsverlof ingestroomd uit het gewoon ouderschapsverlof volgens onderbrekingsgraad

Voorafgaande onderbrekingsgraad	Onderbrekingsgraad Corona-Ouderschapsverlof				Voorafgaande onderbrekingsgraad	Onderbrekingsgraad Corona-Ouderschapsverlof			
	Vermindering met 1/5	Halftijds	Voltijds	Totaal		Vermindering met 1/5	Halftijds	Voltijds	Totaal
Halftijds	182	4.935	4	5.121	Halftijds	3,6%	96,4%	0,1%	100%
Vermindering met 1/5	21.061	2.023	8	23.092	Vermindering met 1/5	91,2%	8,8%	0,0%	100%
Voltijds	1.234	1.243	126	2.603	Voltijds	47,4%	47,8%	4,8%	100%
Vermindering met 1/10	1.376	256	5	1.637	Vermindering met 1/10	84,1%	15,6%	0,3%	100%
Totaal	23.853	8.457	143	32.453	Totaal	73,5%	26,1%	0,4%	100%

² Zie bv. de RVA-publicatie "Spotlight - Thematische verlopen en tijds krediet met motief: verdeling volgens geslacht" - december 2019

In dat licht kan het ook interessant zijn om te bekijken in welke mate de gebruikers van het Corona-Ouderschapsverlof voorafgaand al dan niet het recht op ouderschapsverlof hadden uitgeput. Om dit te bepalen wordt een langere periode (januari 2000 – april 2020) in beschouwing genomen.³

Tabel 7

Het aantal gebruikers van het Corona-ouderschapsverlof volgens uitputting van het recht op ouderschapsverlof

		Rechten niet uitgeput	Rechten uitgeput	Totaal	Rechten niet uitgeput	Rechten uitgeput	Totaal
Totaal		61.958	33.790	95.748	64,7%	35,3%	100%
Geslacht	Mannen	23.593	6.203	29.796	79,2%	20,8%	100%
	Vrouwen	38.365	27.587	65.952	58,2%	41,8%	100%
Leeftijds-klasse	<30 jaar	6.126	839	6.965	88,0%	12,0%	100%
	30-39 jaar	41.216	19.117	60.333	68,3%	31,7%	100%
	40-49 jaar	13.518	13.034	26.552	50,9%	49,1%	100%
	50 jaar of meer	1.098	800	1.898	57,9%	42,1%	100%
Leeftijd kind	Baby/Peuter	21.855	4.139	25.994	84,1%	15,9%	100%
	Kleuter	23.015	11.285	34.300	67,1%	32,9%	100%
	Lagere school	16.809	18.018	34.827	48,3%	51,7%	100%
	Onbekend	279	348	627	44,5%	55,5%	100%
Voorafgaand stelsel	Geen ander stelsel	31.799	17.478	49.277	64,5%	35,5%	100%
	Ouderschapsverlof	24.737	7.716	32.453	76,2%	23,8%	100%
	Andere onderbrekingsvorm	5.422	8.596	14.018	38,7%	61,3%	100%

lets meer dan 1/3 (35,3%) van de gebruikers had voorafgaand aan het Corona-Ouderschapsverlof al het volledige recht op ouderschapsverlof uitgeput. Logischerwijs ligt dit aandeel in grote lijnen lager bij de jongere leeftijdsklassen van kinderen en gebruikers. Van het Corona-Ouderschapsverlof voor lagere schoolkinderen betreft meer dan de helft (51,7%) ouders die geen recht meer hadden op gewoon ouderschapsverlof; bij het verlof voor baby's/peuters gaat het slechts om 15,9%. Het percentage is ook lager bij de gebruikers die in de zes voorafgaande maanden al een lopend ouderschapsverlof hadden (23,8%), terwijl de gebruikers die in de zes voorafgaande maanden een andere onderbrekingsvorm hadden voor bijna 2/3 (61,3%) personen betreffen waarvoor het recht op gewoon ouderschapsverlof was uitgeput.

Ook hierin toont zich en slotte een opvallend verschil volgens geslacht. Het aandeel gebruikers waarvan het recht op gewoon ouderschapsverlof was uitgeput, is dubbel zo groot bij de vrouwen als bij de mannen. Ook dit is een uiting van het feit dat vrouwen vaker gebruik maken van ouderschapsverlof dan mannen.

³ Bij het interpreteren van deze variabele dient er mee rekening te worden gehouden dat de uitputting van het recht slechts bij benadering statistisch kan worden bepaald. De RVA kan per gebruiker per kind uitmaken in hoeverre het recht al dan niet is uitgeput. Aangezien de RVA echter geen informatie heeft over kinderen waarvoor geen onderbreking wordt aangevraagd, heeft de administratie er geen zicht op in hoeverre een gebruiker daarnaast al dan niet nog voor andere kinderen recht op ouderschapsverlof kan invoeren. Bovendien is alleen de geboortedatum, niet het rijksregisternummer

van het kind statistisch exploiteerbaar, waardoor bv. meerlingen niet van elkaar kunnen worden onderscheiden in de desbetreffende statistieken. Eventuele uitputting van rechten op ouderschapsverlof werd dan ook bepaald door in de periode van januari 2000 t.e.m. april 2020 per gebruiker per (geboortedatum van een) kind te bepalen op hoeveel maanden ouderschapsverlof de gebruiker recht heeft en dit te vergelijken met de hoeveelheid gebruikte maanden ouderschapsverlof (in voltijds equivalenten).

3.3 Profielkenmerken

Tabel 8
Profiel van de gebruikers van het Corona-Ouderschapsverlof

		Verschillende personen	Verhouding
Totaal		95.748	100%
Geslacht	Mannen	29.796	31,1%
	Vrouwen	65.952	68,9%
Gewest / Provincie	Brussels Hoofdst. Gewest	5.244	5,5%
	Vlaams Gewest	67.377	70,4%
	Antwerpen	17.396	18,2%
	Limburg	9.629	10,1%
	Oost-Vlaanderen	16.654	17,4%
	Vlaams Brabant	12.601	13,2%
	West-Vlaanderen	11.097	11,6%
	Waals Gewest	23.127	24,2%
	Henegouwen	7.655	8,0%
	Luik	7.099	7,4%
	Luxemburg	1.249	1,3%
	Namen	3.914	4,1%
	Waals Brabant	3.210	3,4%
Leeftijds-klasse	<30 jaar	6.965	7,3%
	30-39 jaar	60.333	63,0%
	40-49 jaar	26.552	27,7%
	50 jaar of meer	1.898	2,0%
	Leeftijd kind	Baby/Peuter	25.994
Kleuter		34.300	35,8%
Lagere school		34.827	36,4%
Onbekend		627	0,7%
Duur	1-2 maanden	50.204	52,4%
	3 maanden of meer	45.544	47,6%
Onderbrekingsgraad	Vermindering met 1/5de	63.249	66,1%
	Halftijds	31.830	33,2%
	Voltijds	669	0,7%
Voorafgaand stelsel	Geen ander stelsel	49.277	51,5%
	Ouderschapsverlof	32.453	33,9%
	Tijdskrediet	10.922	11,4%
	Loopbaanonderbreking	1.812	1,9%
	Ander thematisch verlof	1.284	1,3%

Voor de volledigheid schetst tabel 8 tot slot nog de voornaamste profielkenmerken van de 95.748 gebruikers van het Corona-Ouderschapsverlof. Dit kan gezien worden als een algemeen overzicht dat aansluit bij de observaties verricht in deze publicatie.

4

Te onthouden

- In totaal maakten 95.748 personen gebruik van het Corona-Ouderschapsverlof. Op het piekmoment in juni werden 68.992 betalingen binnen dit stelsel verricht.
- De periode van Corona-Ouderschapsverlof (van mei t.e.m. september) betekent een trendbreuk met stijgingen van het totale aantal onderbrekingsstelsels. Na deze periode lijkt de voorafgaande tendens zich echter weer te herstellen.
- Het Corona-Ouderschapsverlof kwam in een grotere mate tegemoet aan de opvangnoden voor kinderen op kleuterleeftijd (en in mindere mate die op lagereschoolleeftijd) dan het gewone ouderschapsverlof. Het gewone ouderschapsverlof wordt vaker genomen voor kinderen in de allereerste levensjaren.
- Bijna de helft van de gebruikers had in de loop van de zes maanden voorafgaand aan het Corona-Ouderschapsverlof al een andere vorm van onderbreking. Meestal gaat het om ouderschapsverlof (ca. 1/3), gevolgd door tijdskrediet (ca. 1/10).
- Ca. de helft van de gebruikers had een periode van Corona-Ouderschapsverlof van slechts 1-2 maanden. Vooral wie op voorhand nog geen onderbreking had, kende een kortere periode Corona-Ouderschapsverlof.
- Gebruikers met een voorafgaande onderbreking behielden meestal dezelfde onderbrekingsgraad. Wie dat niet deed (al dan niet omdat de gewenste onderbrekingsgraad niet mogelijk was) opteerde indien mogelijk eerder voor een uitbreiding van de onderbrekingsgraad dan voor een beperking.
- Na afloop van het Corona-Ouderschapsverlof deed 42,9% van de gebruikers in de daaropvolgende maanden opnieuw een beroep op een van de gewone onderbrekingsstelsels. Dit is ongeveer vergelijkbaar met het aantal dat voorafgaand aan het Corona-Ouderschapsverlof gebruik maakte van een onderbrekingsvorm. 6,8% van de gebruikers deed na afloop van het Corona-Ouderschapsverlof een beroep op de tijdelijke werkloosheid, waarvan een deel wegens overmacht voor de opvang van kinderen.